

Higher Secondary Second Year Pre-Final Examination, 2024

Economics

Total Marks: 80

Time: 3 hours

Part- (A)

(Introductory Macroeconomics)

অংশ-(ক)

(পৰিচয়মূলক সমষ্টিবাদী অৰ্থবিজ্ঞান)

1. Answer the following questions:

1X6= 6

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া:

i) What is transfer income?

হস্তান্তৰযোগ্য আয় কি ?

ii) GNP=GDP..... (Fill in the blank).

GNP=GDP..... (খালী ঠাই পূৰ কৰা).

iii) Define legal tender money.

বিহিত মুদ্ৰাৰ সংজ্ঞা দিয়া।

iv) The Aggregate Demand (AD) curve starts from the origin. (True or False)

সামগ্ৰিক চাহিদা ৰেখা মূল বিন্দুৰ পৰা আৰম্ভ হয়। শুদ্ধ/অশুদ্ধ

v) Mention one item of capital account of Balance of Payment (BOP).

বৈদেশিক লেনদেনৰ চলিত হিচাপৰ এটা উপাদান উল্লেখ কৰা।

vi) What do you mean by currency depreciation?

মুদ্ৰাৰ অবক্ষয় বুলিলে কি বুজা ?

2. Mention two differences between microeconomics and macroeconomics.

2

ব্যষ্টিবাদী অৰ্থনীতি আৰু সমষ্টিবাদী অৰ্থনীতিৰ মাজত দুটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা।

3. State the relationship between MPC and investment multiplier.

2

MPC আৰু বিনিয়োগ গুনকৰ মাজৰ সম্পৰ্কটো লিখা।

4. Define Government Budget. Mention one difference between revenue receipt and capital receipt.

1 + 1 = 2

চৰকাৰী বাজেটৰ সংজ্ঞা দিয়া। ৰাজহ আয় আৰু মূলধনী আয়ৰ মাজত এটা পাৰ্থক্য লিখা।

5. What are the components of High-Powered Money?

2

উচ্চ ক্ষমতা সম্পন্ন মুদ্ৰাৰ উপাদানসমূহ কি কি ?

6. Define Aggregate Demand and Aggregate Supply.

2

সামগ্ৰিক চাহিদা আৰু সামগ্ৰিক যোগানৰ সংজ্ঞা দিয়া।

7. Mention two differences between Balance of Payment and Balance of Trade.

2

বৈদেশিক লেনদেনৰ সমতা আৰু বৈদেশিক বাণিজ্যৰ সমতাৰ মাজত দুটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা।

8. Mention Direct Tax with an example.

2

প্ৰত্যক্ষ কৰ উদাহৰণৰ সৈতে উল্লেখ কৰা।

9. The value of MPC of an economy is 0.4. What amount of new investment is required to generate new income of Rs. 500 crore in the economy?

4

এখন অৰ্থনীতিৰ প্ৰান্তিক উপভোগ প্ৰৱণতাৰ মান ০.৪। অৰ্থনীতিক ৫০০ কোটি টকাৰ নতুন আয় সৃষ্টি কৰিবলৈ নতুন কিমান পৰিমাণৰ বিনিয়োগৰ প্ৰয়োজন হ'ব।

Or, নাইবা

Explain the different functions of money.

4

মুদ্ৰাৰ বিভিন্ন কাৰ্য্যবলীসমূহ বৰ্ণনা কৰা।

10. What is Budget Deficit? What are the three types of budgetary deficit?

4

বাজেট ঘাট কি ? বাজেট ঘাটৰ তিনিটা প্ৰকাৰ কি কি ?

Or, নাইবা

From the following data of Government Budget, find out Revenue Deficit and Fiscal Deficit:

চৰকাৰী বাজেটৰ তলত দিয়া তথ্যৰ পৰা ৰাজহ ঘাট আৰু ৰাজকোষীয় ঘাট গণনা কৰা।

Particulars উপাদান	Amount in Crore Rupees পৰিমাণ কোটি টকাত
a) Capital Receipt net of borrowing. ঋণক বাদ দি মূলধনী আয়	95
b) Revenue expenditure ৰাজহ ব্যয়	100
c) Interest Payment সূত প্ৰদান	10
d) Revenue Receipt ৰাজহ আয়	80
e) Capital expenditure মূলধনী ব্যয়	110

11. Explain the process of credit creation by commercial bank.

6

বাণিজ্যিক বেংকৰ ঋণ মুদ্ৰা সৃষ্টিৰ প্ৰক্ৰিয়াটো বৰ্ণা কৰা।

Or, নাইবা

Describe the quantitative methods adopted by central bank to control credit created by commercial bank.

6

কেন্দ্ৰীয় বেংকে বাণিজ্যিক বেংকে সৃষ্টি কৰা ঋণ নিয়ন্ত্ৰণৰ পৰিমাণগত পদ্ধতিসমূহ বৰ্ণনা কৰা।

12. Discuss the value-added method of calculating national income.

6

Or, নাইবা

Explain the determination of equilibrium exchange rate in foreign exchange market. 6
বৈদেশিক বিনিময় বজাৰত ভাৰসাম্য বিনিময় হাৰ নিৰ্ধাৰণৰ প্ৰক্ৰিয়াটো বৰ্ণনা কৰা।

Part-(B)

(Indian Economic Development)

অংশ- (খ)

(ভাৰতৰ অৰ্থনৈতিক উন্নয়ন)

13. Answer the following questions:

1 X 6 = 6

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া:

i) In which year the planning commission of India was formed?
কোন চনত ভাৰতৰ পৰিকল্পনা আয়োগ গঠন হৈছিল?

ii) Define human capital information.
মানব মূলধনী গঠনৰ সংজ্ঞা দিয়া।

iii) What do you mean by rural development?
গ্ৰাম্য উন্নয়ন বুলিলে কি বুজা?

iv) Define sustainable development.
বহুগক্ষম উন্নয়নৰ সংজ্ঞা দিয়া।

v) What is disinvestment?
নিৰ্বিনিয়োগকৰণ কি?

vi) What is MRTP Act?
MRTP আইন কি?

14. State two differences between physical capita and human capital.

2

মানব মূলধন আৰু ভৌতিক মূলধনৰ মাজত দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

15. What do you mean by commercialization of agriculture?

2

কৃষিৰ বাণিজ্যিকৰণ বুলিলে কি বুজা ?

16. What is green revolution? Mention one negative effect of green revolution. 1 + 1 = 2
সেউজ বিপ্লৱ কি ? সেউজ বিপ্লৱৰ এটা ঋণাত্মক প্ৰভাৱ লিখা।

17. Write the two functions of World Trade Organization (WTO). 2
বিশ্ব বাণিজ্য সংস্থাৰ দুটা কাৰ্যাৱলী লিখা।

18. What is an economic planning? 2
অৰ্থনৈতিক পৰিকল্পনা কি?

19. What do you mean by land reforms? 2
ভূমি সংস্কাৰ বুলিলে কি বুজা ?

20. Differentiate between tariffs and taxes. 2
শুল্ক আৰু কৰৰ মাজত পাৰ্থক্য লিখা।

21. What is mixed economy? Why did India adopt mixed economic structure after independence? 1 + 3 = 4
মিশ্ৰ অৰ্থনীতি কি? স্বাধীনতাৰ পিছত ভাৰতবৰ্ষই কিয় মিশ্ৰ অৰ্থনৈতিক ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছিল?

Or, নাইবা

Discuss briefly the basic four goals of five year plans in India.
ভাৰতৰ পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনাৰ মূল চাৰিটা লক্ষ্যৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা।

22. Mention the different financial sector reforms initiated during economic reform in 1991. 4
১৯৯১ চনৰ অৰ্থনৈতিক সংস্কাৰৰ সময়ত আৰম্ভ কৰা বিভিন্ন বিত্তীয় খণ্ডৰ সংস্কাৰসমূহ উল্লেখ কৰা।

Or, নাইবা

Write a short-note on Self-Help Groups (SHGs) 4
আত্ম-সহায়ক গোটৰ ওপৰত এটি চমুটোকা লিখা।

23. Discuss in detail the sources of rural credit. 6
গ্ৰাম্য ঋণৰ উৎসৰ বিষয়ে বিতংভাৱে লিখা।

Or, নাইবা

Discuss the features of Indian economy in the pre-independence period. 6
প্ৰাক্ স্বাধীনতাৰ সময়ত ভাৰতীয় অৰ্থনীতিৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

24. Explain the main policies of new economic reforms of 1991. 6
১৯৯১ চনৰ অৰ্থনৈতিক সংস্কাৰৰ মুখ্য নীতিসমূহ বৰ্ণনা কৰা।

Or, নাইবা

Discuss the state of agricultural sector and industrial sector in India from 1950s to 1990s. 6
১৯৫০ৰ দশকৰ পৰা ১৯৯০ দশকৰ ভিতৰত ভাৰতৰ কৃষি আৰু ঔদ্যোগিক খণ্ডৰ অৱস্থা আলোচনা কৰা।